

dann 3 mol 30, dat heescht 90 Euro kréien. Dat wollt ech nëmme soen. Also mir hunn näischt géint de Prinzip vum Kannergeld ze soen, mä wat den Här Di Bartolomeo hei gesot huet, dat hu mer einfach net richtig fonnt.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Aly Jaerling.

5. 5185 - Proposition de loi ayant pour objet de modifier la loi du 28 juin 2002

1. adaptant le régime général et les régimes spéciaux de pension;

2. portant création d'un forfait d'éducation;

3. modifiant la loi modifiée du 29 avril 1999 portant création d'un droit à un revenu minimum garanti

Présentation

M. Aly Jaerling (ADR), auteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, déi Proposition de loi, déi ech virbruecht hunn, soll dozou déngen eng Rei vun Ongerechtegkeeten aus der Welt ze schafen, déi am Zesummenhang mat dem Ëmsetzen an d'Gesetz als Forfait d'éducation vun der Mammerent, déi um Rentendësch proposéiert gouf, entstane sinn. Doduerch datt d'Mammerent als Forfait d'éducation gesetzlech festgeschriwwen ginn ass an och an der Kompetenz vum Familljeministère läit, ass et eng familljepolitesch Moosssam. Deemzufolleg muss dëse Forfait d'éducation mat anere sozialpolitesche Mesurë kumuléierbar sinn.

D'Mammerent gëtt aus dem Statsbudget bezuelt, och wann d'CSV scho versicht huet se aus de Rentekesse bezuelen ze loossen, wat awer dank dem ADR senger konsequenter Opposition konnt verhënnert ginn. De Statsminister huet och elo kierzlech nach um CSV-Kongress erëm uklänge gelooss, datt d'CSV wëlles hätt, d'Mammerent an d'Pensiounskeesen eranzeschmuggelen.

D'CSV, soen ech lech, soll awer do guitt oppasse wat se mécht, well si huet d'Pensiounskeese scho genuch geplëmmt fir de Statsbudget ze sanéieren: beim Krankekesen-defizit oder beim Revenu d'attente, bei der Réinsertion professionnelle an net ze vergiesse bei der Pré-retraite, déi scho säit 1993 aus de Pensiounskeese bezuelt gëtt, obwuel et eng reng Beschäftigungsmesure ass. Den ADR wäert dofir suergen, datt dat definitiv opheiert, datt d'Rentekesse vun enger fail-liter Regierung als Self-service benotzt ginn!

Här President, am Gesetz vum 28. am Broochmount 2002 sinn zwee Artikelen, déi Ausnahmebestëmmungen festleeën wat d'Bezuele vum Forfait d'éducation betrëfft, den Artikel 5 an den Artikel 6. Den Artikel 5 schreift fest, datt déi Mammen, déi e staatleche Pensiounszouschoss hunn, d'Mammerent ëm dee Montant vum Zouschoss gekierzt kréien. Déi Mammen, déi duerch wat fir eng Ëmstänn och ëmmer kleng Renten hunn, kréien déi duerch e Complément opgebessert. Deene gëtt d'Mammerent also ëm d'Héicht vun dem Complément gekierzt, esou datt et och do kann dozou féieren, datt guer näischt méi erauskënnt.

Den Artikel 6 seet, déi Mammen, déi den RMG kréien oder e Complément iwwert den RMG, kréien entweder guer keng Mammerent respektiv kréien d'Mammerent ëm d'Héicht vum Montant vum Complément gekierzt. A menger Meinung no ass awer all Kand e ganz Kand. Mat deene Mesuren do gëtt et awer iergendwéi an Tranchë geschnidden, wéi wann nëmmen

en Deel vum Kand erzu gi wier an de Rescht net.

Här President, wat hunn den RMG respektiv de Pensiounszouschoss mat engem Forfait d'éducation, mat der Mammerent ze dinn? D'Kannergeld ass och e Forfait d'éducation, gëtt och vum Familljeministère ausbezuelt, gëtt awer weder vum RMG ofgezunn nach vum Pensiounszouschoss, a gëtt och net als Revenu betruecht, also och net besteiert. Den RMG ass e Gesetz wat agefouert ginn ass fir deene Bierger, déi kee Revenu hunn, eng kleng Existenzméiglechkeet ze verschafen. D'Modalitéiten, wat a wéini de Montant vum RMG gekierzt ka ginn, leie kloer fest. Am RMG-Gesetz steet awer näischt, datt iergendee Forfait wéi d'Kannergeld oder aner Forfaits d'éducation kënnen ofgezu ginn. Just all Revenu gëtt a Betruecht geholl, an et ass dofir wou d'Regierung, doduerch datt se d'Mammerent deene steierlechen Ofzich ënnerwerf huet, se automatesch als Revenu zielt.

Méi hannerlësteg geet et eigentlech net! Mat där enger Hand ginn a mat där anerer Hand huelen! An dann nach just och bei deenen Äermsten! D'Mamme gleewen ze loossen, si kréichen 82 Euro de Mount pro Kand an dann hanneno mat falschen Argumenter dës Zoulag ze kierzchen oder ganz ze sträichen! Sidd Der lech iwwerhaupt bewosst, datt eng Rei Mammen dës Gelder schonn an hir Haushaltsplanung agebaut haten an eventuell scho Pläng gemaach hate wéi se domadder hir Liewensqualitéit kënten verbessern a vläicht emol eng Kéier an d'Vakanz fuere kéinten?

Här President, datselwecht gëllt och beim Pensiounszouschoss. Och an deem Gesetz steet näischt, datt een e Forfait d'éducation kann ofzéie vum Complément, an et ass och do falsch ze behaupten, doduerch datt se e Pensiounszouschoss kréichen, hätte se schonn d'Mammerent. An ech wëllt dofir nach eng Kéier widderhuelen, fir datt och jiddferen et versteet: D'Mammerent ass vun dësem Parlament als Forfait d'éducation agefouert ginn an dofir där se net als Revenu agestuft ginn an domadder och net vun anere sozialen Zoulagen ofgezu ginn.

Et sinn iwwer 5.000 Mammen, déi duerch déi onsozial Handhabung beim Ausbezuelen vun der Mammerent diskriminéiert ginn. Déi géife gäre behandelt gi wéi all aner Mamm och an hätte gären hir Kannererzéiung effektiv, dat heescht ganz, unerkannt. A mir wäerten als ADR och dofir suergen, datt se déi och unerkannt kréien. Jiddferen heibanne muss haut Fuert bekenne, ob e bereet ass jiddfer Mamm hir Mammerent zouzegestoen oder ob e genau wéi d'Regierung mat falsche respektiv fadenscheinegen Argumenter versicht, sech virun der sozialer Verantwortung ze drécken. Jiddferen, deen der Regierung hir Politik an dësem Beräich ënnerstëtzt, muss sech dann awer bewosst sinn, datt en dann eng Politik ënnerstëtzt, déi déi Äermst hei am Land diskriminéiert.

Här President, mir wëllen als ADR awer elo net d'Mammerent u sech a Fro stellen, well jo ëmmerhin awer 35.000 Mammen dovunner kënnen profitéieren, a well et e kleng Schrëtt an déi Richtung ass wou mer als ADR wëlle goen, nämlech d'integral Unerkennung vun der Kannererzéiung.

Och wann dës Aart vu Mammerent nach net dem ADR sengen integrale Virstellungen entsprécht, et ass awer e Schrëtt an déi richtig Richtung, ausser der traureger Tatsaach, datt 5.000 Mammen diskriminéiert ginn a se net kréien. Fir dës Regierung ass also net e Kand esou vill wäert wéi dat anert, well dës Regierung nach ëmmer net bekäppt huet, datt et en Ënnerscheed gëtt tëscht fiktiv an effektiv. 35.000 Mamme kréien d'Mammerent effektiv an iwwer 5.000

kréie se nëmme fiktiv. 3.000 Frang hunn an net hunn ass en Ënnerscheed vu 6.000, Madame Minister!

Här President, mä ech sinn awer iwwerzeegt, datt och déi 35.000 Mammen net mat der Regierung d'accord sinn, datt iwwer 5.000 Mammen nëmme wéineg oder iwwerhaupt näischt fir d'Erzéiung vun hire Kanner solle kréien, well d'Mammen eben en Häerz hunn. Et schéngt mer awer esou, datt et der Regierung wahlpolitesch duergeet, datt 35.000 Mammen dësen Zouschoss kréien. Déi 5.000, déi näischt oder nëmme e bësse kréien, schéngen der Regierung eng wahlpolitesch ze kleng Minoritéit duerzestellen, där een net onbedéngt muss Rechnung droen.

D'Proposition de loi, déi haut hei virläit, soll endlech dofir suergen, datt d'Éducation vun de Kanner fir all Mamm gläich bewäert gëtt. Si soll awer och kloermaachen, datt dem ADR seng Initiative fir d'Éducation vun de Kanner opzewäerten nach net um Enn sinn, an esou laang net bis mer et fäerdeg bruecht hunn alle Mamme während hirer Kannererzéiung déi Moyenen zur Verfügung ze stellen, sief et finanziell oder infrastrukturell, fir datt se sech ouni irgendeng Contrainte ëm d'Erzéiung vun hire Kanner këmmere kënnen, an datt während där Zäit hinnen eng Pensionscarrière kann opgebaut ginn.

Dofir géif ech jiddereen heibanne bidden haut mat der Zoustëmmung zu dësem Gesetz matzehëlfen de Grondsteen ze leeën, fir datt all Mamm hir Mammerent net nëmme fiktiv, mä effektiv kritt, dat besonnesch am Sënn vum Artikel 10bis vun eiser Verfassung, dee kloer seet, datt virum Gesetz all Bierger gläich sinn, an net nëmme déi, déi eng staark Lobby hanneru sech hunn.

Den Artikel 3 vu menger Proposition de loi geet dohinner, datt dëst Gesetz soll réckwierkend op den 28. am Broochmount 2004 a Kraaft trieden, nämlech da wou och all déi aner Mammen hir Mammerent, déi keng Ofstrécher gemaach kréien, effektiv zougestane kréien. Dofir géif ech all Deputéierten heibanne biede sech en Häerz ze faassen an dëser Proposition de loi zouzestëmmen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als eischte Riedner ass den Här Paul-Henri Meyers agedroen. Den Här Meyers huet d'Wuert.

Discussion

M. Paul-Henri Meyers (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kënnt am Fong geholl meng Interventioun ufänke mat deeneselwechte Wieder wéi den ADR-Vertrieeder, deen zu der Allocation de rentrée scolaire geschwat huet an déi e mat Wieder ofgelehnt huet, déi ech hei bei senger eegener Proposition kënnt widderhuelen, wat ech awer net wëll maachen, wou e gesot hutt, et kënnt een ëmmer nach méi wäit goen, an et kënnt een ëmmer nach Neies fannen an d'Leit ëmmer nach besser beglécken.

Den ADR huet eng Proposition de loi abruecht fir d'Gesetz vum 28. Juni 2002 op zwee oder dräi Punkten ze änneren. Wa mer zrëckkucken, an dat musse mer emol maachen, da gesi mer och, firwat datt deemools dee Forfait d'éducation agefouert ginn ass, well et ass eigentlech e Produkt vum Rentendësch. An de Rentendësch huet decidéiert, datt d'Babyjore retroaktiv géifen ugewart gi fir all Fraen, déi d'Bedéngunge vum Gesetz géifen erfëllen an datt och déi, déi virun 1988 hir Kanner kritt hunn, d'Babyjore kënnte kréien, wa se d'Bedéngunge vum Gesetz géifen

erfëllen. Déi Bedéngunge sinn déi, datt een an deenen dräi Jore virun der Gebuert weinstens 12 Méint geschafft huet oder pensiounsversichert war.

D'Babyjore ginn duerch de Stat bezuelt. D'Erzéiungsjore sinn eigentlech schonn zënter Ufank vun den 90er Joren, dat heescht, dee Moment wéi d'Gesetz vum 1988 komm ass, ugewart ginn an dat huet dozou gefouert, datt déi Persounen, déi Kanner zu Laaschten haten, schonn deemools d'Erzéiungsjore konnten ugerechent kréien.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Gläichzäiteg mat der Retroaktivitéit vun de Babyjoren huet sech awer d'Fro gestallt: Wat kréien dann déi Fraen, déi weder vu Baby- nach vun Erzéiungsjore kënnen profitéieren? An do ass de Virschlag gemaach ginn, fir deenen dee Moment dee sou genannte Forfait d'éducation ze bezuelen.

Wa mer déi zwee Produkter vum Rentendësch kucken, engersäits d'Retroaktivitéit vun de Babyjoren, d'Urechnung vun den Erzéiungsjoren, wat zwou verschidde Saache sinn, an d'Aféierung vum Forfait d'éducation, da muss ee soen, et war eng gerecht Léisung, an déi Léisung ass och haut nach gerecht, well jiddereen eng Leeschtung kritt fir d'Erzéiung vun de Kanner. Deen een an der Pensioun, duerch d'Urechne vu Baby- an Erzéiungsjoren, an deen aneren, deen dat net ka kréien, iwwert dee sou genannte Forfait d'éducation oder wéi se dobausse genannt gëtt, d'Mammerent.

Elo gëtt hei proposéiert zwee Artikelen vun deem Gesetz ofzeschaffen. Engersäits deen Artikel, dee virgesäit, datt d'Erzéiungsjoren net méi sollten ugerechent ginn, dat heescht, datt déi, déi Erzéiungsjoren an der Pensioun kréien, och nach zousätzlech kënnen de Forfait d'éducation kréien. Wa mer awer kucke wat fir eng Prestatioun, datt déi do Persounen iwwert d'Erzéiungsjore kréien, an do ass e Beispill an der Prise de position vun der Regierung, da stelle mer fest, datt déi Zouwendunge wesentlech méi héich sinn, wéi dat wat als sou genannte Forfait d'éducation ka bezuelt ginn.

An ech erënneren hei drun, datt eigentlech och bei de Mindestpensiounen d'Urechnung vun de Babyjoren an d'Urechnung vun Erzéiungsjore quasiment deeselwechten Effet huet. Si féieren dozou, datt déi niddreg Pensiounen kënnen eropgesat ginn, an datt, wann een op 40 Versécherungsrespektiv Stagejore kënnt, een d'Mindestpensioun vun 1.266 Euro ka kréien. An déi meescht Fraen, déi haut d'Mindestpensioun kréien, hu se nëmme well se Baby- an Erzéiungsjoren ugerechent kréien. Wa se déi nämlech net hätten, wier d'Pensioun wesentlech méi kleng.

Et hätt sech also och kënnen d'Fro stellen, ob ee bei deenen dote Pensiounen iwwerhaupt nach Erzéiungsjoren ugerechent hätt. Da wieren d'Pensiounen méi kleng gewiescht. Dann hätten se de Forfait d'éducation kënnen kréien, mä da wiere se wesentlech méi schlecht ewechkomm. Et wier also eng ongerecht Léisung gewiescht. Dofir ass och gesot ginn, mir ginn deenen, déi d'Bedéngungen erfëllen, d'Baby- an Erzéiungsjoren, an déi, déi se net kënnen kréien, kréien de Forfait d'éducation.

Wa mer deen heiten Text elo uwen- de géifen a mir wieren domat d'accord, da wieren och déi Solutiounen, déi hei als ongerecht dohi gesat ginn, net aus der Welt geschaaft, well et sinn eng ganz Rei Persounen, déi kréien d'Mindestpensioun och duerch d'Babyjoren. Or, déi ginn awer hei net ewechgeholl. Et sinn nëmme d'Erzéiungsjoren, déi erausgeholl ginn. Also schafe mer tëschent deene Fraen, déi Babyjore kréien an deenen déi Erzéiungsjore kréien, déi awer allen zwou d'Mindestpensioun hunn,

erëm eng nei Kategorie vu Bénéficiairen. Dat ass fir mech eng zousätzlech wesentlech Ongerechtegkeet, déi duerch déi heite Proposition de loi geschaaft gëtt an déi, déi de Kapp rëselen, wësse ganz genee, datt dat richtig ass. Wann een eppes dovunner versteet, weess een, datt d'Baby- an d'Erzéiungsjore bei der Mindestpensioun deeselwechten Effet ervirbréngen.

Déi zweet Proposition, dat ass déi fir de Forfait d'éducation net méi unzerechne bei dem RMG. Den RMG ass e Mindestakommes, wou all aner Revenuen ugerechent ginn. Et ginn och d'Pensiounen ugerechent, ofgesi vun engem Betrag, deen immuniséiert gëtt, deen iwwregens beim Rentendësch wesentlech eropgesat ginn ass, fir och déi do Effeten ze contrecarrieren.

Wa mer elo hi géinge goen a mir huelen de Forfait d'éducation eraus a mir rechnen dee bei dem RMG net méi un, da misst een am gläichen Ootemzuch och higoen an d'Leeschtingen, déi d'Persounen kréien duerch Baby- an Erzéiungsjoren, gläichzäiteg eraushuelen, well eigentlech de Forfait d'éducation dat soll duerstellen als Leeschtung wat op en anere Wee an der Pensioun duerch Baby- an Erzéiungsjore bezuelt gëtt. Et schaaft een also och do nei Kategorien an nei Ongerechtegkeete vis-à-vis vu Leit, déi eigentlech fir d'Erzéiung déiselwecht Prestatiounen, déi eng iwwert d'Pensiounen, déi aner iwwert d'Mammerent, solle kréien.

D'Proposition de loi, déi hei zur Diskussioun steet, bréngt also keng méi grouss Gerechtegkeet, mä bréngt zousätzlech Ongerechtegkeeten a schaaft nei Rigueuren tëschent verschiddene Kategorië vu Leit. Wann een de Problem soll ugoen, an dat kann een och maachen, da muss een allerdéngs dat Ganzt gesinn an da muss ee kucke wat fir eng Effeten, datt dat do op all Bénéficiairë kann hunn. An da muss een och, compte tenu vun där Erfahrung, déi gesammelt ginn ass opgrond vun deem dote Gesetz, emol kucke wat da wirklech Rigueuren nach sinn. An ech mengen, wa wirklech Rigueuren do sinn, da kann een och doriwwer schwätzen, mä et kann een et net maachen op eng Aart a Weis, wou een erëm nei Ongerechtegkeeten an nei Härtefäll schaaft.

Eng lescht Propos ass déi, fir dat do retroaktiv ze maachen. Dat ass quasiment onméiglech, well da misste jo all d'Demanden nogekuckt ginn. Et si 40.000 Demanden do.

Bon, do sinn der eng Rei, déi hunn et ganz kritt. Et sinn der, déi hunn et deelweis kritt. Wann een dat do uwent, da misst een all déi do Dosieren erëm nokucke goen, oder e gudden Deel dovunner, well et weess ee jo net, ween datt dat kënnt kréien a ween net. An ech sinn der Meinung, dass déi Dosieren do manuell misste behandelt ginn, well et kann ee jo keen informatesche Programm maachen, dee sech retroaktiv op déi do Fäll géif bezieen. Et ass eng onméiglech Situatioun, déi hei geschafegéife ginn, sou dass ech der Meinung sinn, dass déi Proposition de loi an där Form vun der CSV net kann ugeholl ginn.

M. le Président.- Den Här Lucien Lux, wann ech glift.

M. Lucien Lux (LSAP).- Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech géif am Géigesaz zu deem, wat den Här Paul-Henri Meyers gesot huet, net mengen, dass dee Virschlag, deen hei gemaach ginn ass, eng Fortsetzung ass vun deem Usaz, ob mer hei iwwer Begléckung vu Leit schwätzen oder net. Ech hunn, wéi vill heibannen an dobaussen, an deene leschte Wochen a Méint vill ze vill betraffe Mamme begéint a geschwat, fir ze wëssen, dass et net ëm Begléckung geet, mä dass et

do ganz vill Roserei bei deenen engen, Trauregkeet bei deenen anere gëtt, Désarroi bei ville gëtt vis-à-vis vun enger Situatioun, déi effektiv ganz schwiereg ass de Leit ze erklären.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Dofir wëll ech am Numm vun eiser Fraktioun och soen, dass mer deemools schonn, wéi mer d'Gesetz hei gestëmmt hunn, an den Aarbechte vun eiser Kommissioun drop higewisen hunn, wou mer hei géinge landen. Et ass d'Tatsaach, dass mer eis hei net konnten entscheeden, ob mer an enger rentepolitescher oder an enger familljepolitescher Moossmam wieren. Et ass déi Inkohärenz, déi am System hei draläit, déi eis forcéiert zu deem Désarroi bei all deene Leit féiert, déi elo hei eidel ausginn.

An dass mer zwar dat d'Mammerent nennen, mä a Wirklechkeet et awer net definitiv als eng rentepolitesch Moossmam gesinn, weist jo, dass mer vu vireran zum Beispill gesot hunn, et gëtt bezuelt iwwert de Statsbudget, net iwwert d'Pensionskeesen, dass mer et an d'Kompetenz ginn hu vun dem Familljeministère, net an de Ministère vun der Sécurité sociale, an dass wann et eng Mammerent wier, da wier et jo en éischten Usaz vun enger Diskussioun, déi iwwert d'Individualiséierung vun de Renterechter vun de Fraen insgesamt, ob se schaffen oder net schaffe ginn, géif féieren.

Dann hätt, Här Paul-Henri Meyers, jo och déi Mammerent do missten iergendee Rôle spillen an dem Groupe de travail, deen am Moment amgaangen ass ze schaffen iwwert d'Individualiséierung. Se spillt awer do kee grouss Rôle, well mer dann och mussen diskutieren iwwert de Statut vu Mammen, iwwert d'Pai vu Mammen. Ech mengen, da musse mer wirklech konzeptuell diskutieren: Wou setze mer dat do an dee ganzen Instrumentarium vu Moossmamen, déi mer hunn, wou setze mer dat hin?

An da soen ech lech nach eppes: Ech sinn definitiv, och wann d'LSAP vu vireran en anere Modell mat enger Proposition de loi jo deemools schonn ënnerbreet huet, foncièrement a méi wéi jee der Iwwerzeegung, dass een de Forfait d'éducation net kann oprechne géint de Complément fir d'Mindestrent ze kréien an och net géint den RMG. Well dat Äppel a Bire sinn!

Souwuel beim Artikel 5 vum Complément fir d'Mindestrent wéi beim RMG geet et ëm Solidaritéit, net ëm d'Erzéiungsleeschung vu Mammen, déi hir Kanner opgezunn hunn. Do geet et ëm Solidaritéit, fir d'Leit op e Minimum ze bréngen. Hei, hu mer gesot, schafe mer eng zousätzlech Leeschung, fir déi Leit, déi Kanner opgezunn hunn. Ech mengen, si hunn et alleguer ënnert méi oder manner grouss Schwieregkeeten an ënner méi oder manner grousser Freed, solle mer net vergiessen, gemaach.

Dofir ass dat vu vireran e strukturelle Feeler, deen hei geschitt ass an deen elo dozou féiert, dass mer dobausse wéi gesot bei de Leit ganz grouss Problemer hunn.

Dann dierft ee jo vläicht drun erënnere, dass et deemools och an den Avisen eng ganz Rei vun Institutione gouf, déi lech, wann ech dat esou dierft soen, an der Majoritéit drop higewisen hunn, wat dann hei géif geschéien. D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics, en Zitat deemools, ier mer d'Gesetz gestëmmt hunn: „Il devra notamment être veillé à ne pas discriminer les mères qui ont continué à travailler, souvent à temps partiel, et pour revenu modeste pour réussir à joindre les deux bouts et qui tirent aujourd'hui de cette carrière une pension modeste.“ Déi wousssen och, wat géing hei dobäi erauskommen.

An d'FGFC an hirem Leitartikel, ier mer d'Gesetz gestëmmt hunn, seet

genau datselwecht: „Viele berufstätige Mütter waren während Jahren einer schweren Doppelbelastung ausgesetzt. Sie haben Steuern bezahlt und Beiträge geleistet für Kranken- und Rentenkassen. Sie bekommen als Witwe wesentlich weniger Überlebensrente von ihrem Ehepartner als nicht berufstätige Frauen. Sie sollen jetzt auch noch bei der Erziehungszulage leer ausgehen, während andere Frauen, die eventuell nie zu arbeiten brauchten, weil der Haushalt genug andere Einkünfte hatte, 3.000 Franken pro Kind erhalten, das sie vielleicht noch nicht mal selbst erzogen haben.“

Allegueren hu se gesinn, wat géing an der Diskussioun an an deem, wat mer géinge maachen, wat géing do op eis zoukommen. Fir och nach eng Kéier, wat schonn e puermol hei geschitt ass, ze zitieren, dat ass, dass de Conseil national des femmes deemools unanime mat de Stëmme vun de chrëschtlech-soziale Frae, gesot huet: „...se situant dans le domaine de la politique familiale, il est accordé une prime aux femmes ayant eu des enfants (...) doit être matérialisé dans l'esprit de la politique d'égalité. Le Conseil se prononce donc pour l'octroi du bénéfice d'une telle prime à toute mère ou tout père indépendamment du fait d'avoir également travaillé à l'extérieur du ménage.“ All déi wousssen deemools, wat géif geschéien.

Dann hu mer jo an der Kommissioun, an dat wëll ech awer de Mëtten hei nach eng Kéier rappeliere, doriwwer laang diskutiert. An dat, wat haut proposéiert gëtt vun dem ADR, ass jo deemools en Amendement gewiescht vun den CSV-Deputierte Lucien Weiler a Jean-Marie Halsdorf. Ech wëll dat nëmmen erënnere, dass deemools an der Sëtzung, den 26. Abrëll 2002, déi zwee Deputierte Amenderement proposéiert haten - de President vun der Kommissioun, den Här Bettendorf, ka sech un déi homeresch Diskussioun, déi mer haten, sécherlech nach erënnere - fir d'Artikele 5 a 6 ze abrogieren. Genau dat, wat de Mëtten hei diskutiert ginn ass.

Ech wëll och zitieren aus dem Procès-verbal vun eiser Sëtzung deemools, wéi mer iwwert déi zwee Amenderement Halsdorf a Weiler diskutiert hunn, déi herno an der Sëtzung drop zrëckgezu gi sinn. Mä ech mengen, si haten awer eng Kéier déi intellektuell Eierlechkeet fir zouzeginn, dass hei Problemer wieren. Deemools, ech huelen nëmmen ee Saz eraus: „Maintenir l'article 5“ - iwwert dee mer haut diskutieren, d'Oprechne vum Forfait d'éducation géint de Complément fir op d'Mindestrent ze kommen -, „constituerait une injustice flagrante vis-à-vis des personnes touchant une pension minima et qui sous prétexte de bénéficiaire d'un complément de pension, ne verraient pas leur travail éducatif apprécié et valorisé comme les autres parents bénéficiaires du forfait et notamment ceux dont la situation financière est moins précaire.“

Genau dat den Amendement, an Dir wësst, Här Paul-Henri Meyers, dass an der Sëtzung duerno déi zwee Amenderement erëm zrëckgezu si ginn, well deemools verstane ginn ass, an do huet den Här Paul-Henri Meyers Recht, well verstane ginn ass, dass wann een dat géing maachen, och dat, wat den Här Jaerling haut proposéiert, dass een dann erëm nei Ongerechtegkeet vis-à-vis vun anere Persounen schaaft, well einfach de System, de Modell an deem Mooss inkohärent ass an net zesumme passt, well mer dann an eng Situatioun kommen, Här Jaerling, an déi ass einfach esou wéi se ass, dass dann déi Leit, déi eng Mindestrent kréien, wou Babyjoren dra sinn, dass déi dann eidel ausginn, well déi jo scho virdrun duerch aner Artikelen immuniséiert gi bei de Babyjoren, also dann hir Mindestrent

kréie plus null an dass déi, wou an der Mindestrent keng Babyjoren dra sinn, dass déi d'Mindestrent kréien, de Complément, dann d'Mindestrent an dann nach de Forfait d'éducation an dass...

(Interruption)

Ma natierlech.

...mä dass mer dann erëm nei Inkohärenze schafen an dat ware jo d'Grënn, firwat deemools d'Regierung an och eng Rei vun Deputierten, Kolleegen aus der Majoritéit gesot hunn, mir kënnen net an déi Richtung goen, well soss si vläicht déi do 5.000 zefridden, mä et sinn erëm aner Dausenden, déi dann erëm ufänke sech opzereegen, zu Recht, well dann nei Inkohärenzen am System entstinn.

An ech hat schonn eng Kéier d'Geleeënheet, Här Gibéryen, fir lech ze soen, dass den ADR a mengen Aen e schlechte Verteideger war deemools vun deem, wat en haut seet, an dass en deemools och d'accord war mat der Majoritéit fir an d'Richtung ze goen, de Forfait d'éducation als eng rentepolitesch Moossmam ze gesinn.

Den ADR huet ëmmer gesot, fir eis ass dat den Ufank, den éischte Schrëtt an d'Richtung vun der Mammerent, déi mer gären hätten. An dass Dir selwer net iwwerzeegt waart, dass dat doten effektiv d'Problemer wären, Här Gibéryen, weist, dass beim Artikel 5, deen der haut proposéiert ze abrogieren, wéi mer ofgestëmmt hunn iwwert d'Amenderement vun dem Här Weiler a vun dem Här Halsdorf, an dat liesen ech och am Procès-verbal, dass zwee Deputierten dofir waren, fir dat ze abrogieren - dat war den Här Bausch an ech selwer - an dass den Här Gibéryen sech deemools enthalen huet, well hien och gesinn huet, dass wann een am Geescht vun enger rentepolitescher Moossmam bleift, dass een dann effektiv och misst weider denken an am System bleiwen. A wann een am System bleift, da féiert et, an eisen Aen, zu deenen Ongerechtegkeeten, déi mer am Moment gesinn.

Dofir denke mir, dass dee Modell, dee mer deemools proposéiert haten, deen eenzeg richtege war, fir als LSAP kloer ze soen: Mir sinn an enger familljepolitescher Moossmam a gesi se also gläich fir all Mammen, well all Mammen, ouni Ausnahm, ob Babyjoren oder ob Complément fir op d'Mindestrent ze kommen oder ob RMG, eiser Meinung no, e Recht sollen hunn, fir an de Genoss vum Forfait d'éducation ze kommen. Dofir streide mir och net mat lech ëm den Artikel 5 an den Artikel 6, well mir soen: Dir sidd Prisonnier vun deem System, deen Der gär gehat hätt, mat all deenen Ongerechtegkeeten, déi en no bausse forcéiert, well Äppel mat Biren hei géinteneen opgerecht ginn. Mir si fir en anere Modell an et ass an der Tëschenzäit, fir domadder opzehalen.

Och anerer fänken u sech doriwwer Gedanken ze maachen - jiddefalls weist dat de Wahlprogramm vun der DP...

(Interruption)

...deen ech natierlech ganz genau gelies hunn a wou op der Säit 48 e Saz steet, deen esou typesch DP ass, dat ass bal net auszehalen.

Net nëmme muss een drop hiweisen, dass et net „Erziehungszulage“ ass, wéi hei steet, ech mengen dat ass e klengen Iertum, mä „Allocation d'éducation“ misst op Däitsch iwwersat „Erziehungspauschale“ heeschen, mä do steet dann dran: „Wir werden die Erziehungspauschale“, soen ech, well et ass déi, déi gemengt ass ...., die durch das Gesetz vom 28. Juni 2002 eingeführt wurde, nach den bisher gewonnenen Erfahrungswerten überarbeiten und das Sta-

tut der Personen, die bisher nicht in den Genuss dieser Zulage gekommen sind, gegebenenfalls überprüfen.“

(Interruptions)

Wie gär hätt, dass d'Léisung vum de Problemer vum Forfait d'éducation op Mokussdag solle verluecht ginn, dee soll sech deem Saz hei uschleissen. Wien dat net wëllt maachen, dee fënnt besser Propositionen. Merci.

■ Une voix.- Très bien.

■ M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Niki Bettendorf agedroen. Den Här Bettendorf huet d'Wuert.

■ M. Niki Bettendorf (DP).- Här President, den 28. Juni 2002 hu mer dat Gesetz gestëmmt, wou mer déi Accorden, déi mer um Rentendesch geholl hunn, a Musek ëmgesat hunn. Dozou vu mir e puer Bemierkungen - ech souz mam Jean-Paul Rippinger fir d'Demokratesch Partei um Rentendesch an ech ka mech nach gutt un d'Diskussioun vum deemools erënnere.

Fir d'éischt wëll ech betounen, datt all d'Parteien an d'Gewerkschaftsplatform hir Virstellungen haten, wat sollt verbessert ginn. Fir eis als Demokratesch Partei war den éischte Punkt déi sou genannten Hungerrenten aus dem Wee ze schafen - am Géigesaz zu anere Parteien, déi och do mat um Dësch souzen. Haut kann ee soen, dass bei enger voller Carrière de Mindestloun d'Mindestrent ass, a mir sinn houfreg dorobber, dass mer do Satisfaktioun kritt hunn, dass dat haut de Fall ass.

Zur Proposition vum Här Jaerling fir d'éischt eng Feststellung: All Mamm kritt déi sou genannte Mammerent, sou wéi d'Madame Ministesch Marie-Josée Jacobs dat schonn hei öfters am Detail erkläert huet. Si huet Recht wa si seet: Et kann net sinn, datt déi eng de Forfait kréien an datt déi aneren en zweemol kréien, eng Kéier als Forfait d'éducation an eng zweete Kéier als Zousaz zur Pensioun, fir bis op d'Mindestpensioun eropzekommen. Do huet d'Madame Minister Recht, wa se dat seet, an do behält si och Recht an der Zukunft.

Viru mir hunn den Här Paul-Henri Meyers an den Här Lucien Lux, déi ech allen zwee ganz héich als Rentenexperte schätzen, erkläert, firwat dass dat esou ass - an ech wäert duerno net méi dorobber an den Detail agoen. Et ass op alle Fall net, fir hei elo der Madame Minister de Prozess an deem dote Punkt ze maachen.

Ech muss awer och soen, wat den Aly Jaerling a senger Proposition ernimmt huet, wat mir an der Santé- a Sécurité-sociale-Kommission gesot hunn, dass de Forfait d'éducation net als Rentenelement unzegesinn ass. De Prinzip vun der Rent ass deen, dass ee muss abezuele fir eng Rent ze kréien. Mir wëssen: Den Arbeitgeber een Drëttel, den Arbeitnehmer een Drëttel an de Stat een Drëttel. Mir hunn um Rentendesch ferme mam Budgetsminister diskutiert, wien da sollt de Forfait d'éducation bezuelen. Mir waren dergéint - a wann ech elo soe mir, dat war bal déi absolut Majoritéit ronderëm de Rentendesch -, dass déi Suen aus der Renteeess sollte geholl ginn, well eben de Forfait d'éducation keng Rent ass. Et wär deemools schéinen Zirkus ginn, wann aus de Renteeesen e Forfait bezuelt gi wier, zum Beispill u Leit, déi awer och näischt mat de Reservé vun de Keesen ze dinn hunn.

De Budgetsminister huet dat e bëssen aneschters gesinn a gesot, dass de Stat jo awer och een Drëttel zu de Reserven, déi an de Keesen dra sinn, bäigedroen huet; an och do huet hie Recht. Een Drëttel vun de Suen, déi an de Renteeese sinn, si vum Stat doranner abezuelt ginn. De Rentendesch war awer der Meinung, de Forfait fir all

Mamm sollt iwwert de Statsbudget bezuelt ginn. War dat falsch? Ech mengen net. Genausou wéi d'Kannergeld näischt mat de Renten ze dinn huet, sou huet och de Forfait d'éducation direkt näischt mat Renten ze dinn.

Näischt hënnert eis fir ganz sozial ze denken: Méi Solidaritéit a sozialen Engagement fir déi, déi et noutwendeg hunn a manner fir déi, deenen et méi wéi gutt geet. 44% vun eise Budget sinn d'Sozialausgaben. A wa mer wéi haut Diskussiounen féieren - nach hei eppes bäi an nach do eppes bäi - da musse mer jo awer wëssen, dass dee Prozentsaz vun eise Statsbudget, deen elo bei 44% ass, nach ëmmer wäert weider an d'Luucht goen a mir mussen eis dach dann d'Froe stellen, ob mer kënnen weider an déi Richtung goen oder ob mer net awer sollen endlech versichen déi Ausgaben, déi mer do hunn, méi sozial gerecht ze verdeelen, méi do wou et noutwendeg ass, wéi do wou et net noutwendeg ass.

Ech weess, ech hat um Rentendesch eng Bemierkung gemaach fir déi ech de Fanger gewise krut. Ech hat als Beispill eng Mamm vu 94 Joer zitéiert, mat zwee zolitte Bouwe vun 72 a 70 Joer, déi finanziell excellent do steet oder do stoung - d'Fra ass haut leider dout an et entziit sech och menger Kenntnis, ob déi Fra eng Demande gemaach huet, fir do fir hir zwee stolz Bouwen de Forfait d'éducation unzefroen - op alle Fall hätt si als Mamm, wéi all déi aner, Recht gehat, fir dee Forfait d'éducation ze kréien.

Här President, Dir Dammen an Dir Härren, meng Konklusioun zum Här Jaerling senger Proposition de loi ass déi hei: Mir dierfen iwwert deen dote Wee, deen hei proposéiert ass, keng nei Ongerechtegkeete schafen. Hien huet Onrecht, wann hien hei d'Sträichung vun deenen Artikelen freet. Et kann net sinn, dass déi eng eppes zweemol kréien an déi aner nëmmen eng Kéier. Wou ech awer mat him averstane sinn, dat ass - oder wou ech menge mat him averstanen ze sinn -, datt mer et vläicht hei verpasst hunn dem sozial wichtege Aspekt méi Rechnung ze droen an ech géif mer wënschen, dass bei enger nächster Geleeënheet déi nächst Regierung dese Punkt „Forfait d'éducation“ nach eng Kéier géif op de Métier huelen.

De Lucien Lux huet de Wahlprogramm vun der Demokratescher Partei zitéiert. Effektiv ass de Forfait d'éducation domadder gemengt, an ech kann lech soen, mir wäerten eis op alle Fall dofir asetzen, dass mer dese Projet nach eng Kéier op de Métier wäerten huelen.

Ech soen lech merci fir d'No-lauchteren.

■ M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här François Bausch agedroen.

■ M. François Bausch (DÉI GRENG).- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, déi gréng Fraktioun hat um Rentendesch an nom Rentendesch eng extrem kritisches Haltung par rapport zu där Propos vun enger Aféierung vum Forfait d'éducation esou wéi se vun der CSV deemools um Rentendesch proposéiert ginn ass an huet déi Haltung bis haut net brauchen ze revidieren, well eigentlech dat, wat sech an der Praxis erausgestallt huet, eis vu moies bis owes ëmmer nëmme Recht ginn huet.

Zweetens hu mer misse feststellen, datt och vill Acteuren, déi am Ufank mat wehenden Fahnen - an dat waren der net nëmmen aus der Majoritéit, mä och aus der Opposition - fir déi doten Approche waren, entre-temps d'Schwächen an d'Lacunen dovun mieren an ufänke Kéieren ze huelen an op aner Weeër wëllen ze goen.

Firwat ware mir skeptesch par rapport zu där doten Aféierung? Sé-

cherlech net well mer deene Persounen, déi hei an de Genoss vun deene Sue kommen, déi Suen net kéinte vergonnen oder emol net wëllte ginn, mä aus ganz anere Grënn. Et waren dräi Grënn firwat mer skeptesch ware par rapport zu där doten Aféierung. Den éischte Grond war, dass mer der Meinung waren, dass et sozial ongerecht war an och nach sozial onselektiv war.

Sozial ongerecht, dass ass elo scho vu menge Virriedner hei en long et en large beschriwwen ginn, wou d'Schwieregkeeten do leien. Den Här Lux schwätzt hei souguer dovun, dass mer duerch dee System, an dee mer eis hei beginn hätten, an enger gewässer Gefaangenschaft wären an dass et ganz schwéier war, dee System hei eng Kéier sozial gerecht ze gestalten fir jiddfer Mënsch an eiser Gesellschaft.

Ech géing awer dobäi soen, dass den Aspekt vun der Onselektivitéit fir eis awer mindestens esou wichtig ass an et eis och erstaunt, dass deen net méi oft an de Vierdergrond gestallt gëtt, well wat geschitt hei? Hei huet mer öffentlech Gelder, an net wéineg öffentlech Gelder aus dem Statsbudget pro Joer a mir stiechen se an eng sozial Measure, onofhängeg vum Fait, dass mer virdrun eng Analys gemaach hunn, ob déi Persounen, déi se kréien, déi Suen eigentlech och brauchen. Hei kritt engem Banquier seng Fra genausou gutt dat Geld wéi engem Aarbechter seng oder eng Aarbechterfra.

(Interruption)

Jo, Madame Nicklaus, do si mir enger Meinung, dass een do misst an Zukunft differenzéieren dowéinst an an deem Aspekt wéi dat och scho vun engem anere virdrun hei ugeklongen ass, dass an Zukunft, wa mer de Sozialstat op engem héije qualitativen Niveau wëllen erhalen, dat wëlle mir als Gréng, a virun allem e wëllen erhalen fir déi, déi e wierklech brauchen, da komme mer an Zukunft net derlaanscht eis déi do Froe bei all sozial Measure, déi mer aféieren, ze stellen: Ob et Sënn mécht, dass mer mat der Géisskan duerch d'Land lafen an onofhängeg vum Fait, ob Leit dat brauchen, déi Gelder esou verdeelen.

Mir sinn der Meinung, dass wann d'Vermögenssituation déi ass wéi se nun eemol ass, zum Beispill an engem Banquiersmilieu, dass et eng absolut Sënnlosegkeet ass fir öffentlech Gelder ze huelen fir dann eng sozial Measure esou Leit zegutt kommen ze loossen. Komm mir huelen déi Gelder alleguer a mir loossen se deene Leit méi zegutt kommen, déi se wierklech brauchen. Dass ass awer hei net geschitt. Hei gëtt unilateral einfach verdeelt, onofhängeg vun der Vermögenssituation vun de Leit, well déi gëtt net gekuckt. An dat fanne mir sozial total ongerecht!

Dass ass wierklech total ongerecht, virun allem och par rapport zu deene Leit, deenen et wierklech schlecht an eiser Gesellschaft geet, a virun allem par rapport zu deene Leit, wou hei virgeschobe gëtt deene mer hätte wëllen Hëllef mat där dote Measure. Namlech den Ursprung vun der Diskussion war jo deen, dass gesot ginn ass, och heimadder - an den Här Bettendorf huet et jo hei bestätegt -, dass behaupt ginn ass heimadder géinge mer d'Altersarmut, a virun allem d'Altersarmut bei de Frae bekämpen wëllen.

Deen zweete Punkt, an da kommen ech zu deem vun der Altersarmut bei de Fraen, dee gëtt mat deem heite Forfait d'éducation net am Geréngste geléist. An et ass esou, dass an der Zukunft et och nach ëmmer wäert si wéi et an der Vergaangenheet war, dass eng Fra, déi zimlech hiert ganz Liewe mat engem Partner zesummegelieft huet an iergendwéi, losse mer soe mat 50 oder 55 Joer, gescheet gëtt, an doduerz zum Beispill ni geschafft huet, sech ni eng Cotisation konnt opbauen, sech ni eng Rent konnt

opbauen, dass där herno am Alter och mat deene puer honnert Euro, déi se do kritt, net immens vill gehollef ass. D'Léisung fir deen dote Problem ass eiser Meinung no net ze sichen an engem Forfait d'éducation, mä an deem wou ech herno nach drop zrëckkommen, wat mir proposéiert hunn um Rentendéisch, an engem Iwwergank zu engem individualiséierte System vu Renterechter.

An dann deen drëtten Punkt, bon dee wëll ech net nach eng Kéier widerhuelen, deen ass vu verschiddene Virriedner hei schonn ugeschwat ginn, dass ass, dass ab engem gewësse Punkt, am Ufank um Rentendéisch ass et kloer gekennzeichnet gewiescht als rentepolitesch Measure vun der CSV, an eréischt nodeem ënner anerem ech selwer eng Kéier op der Television gesot hunn, ech géing dat eng cocasse Iddi fannen, an et ass iwwregens net esou, Här Bettendorf, dass d'Majoritéitspartei vun Ufank un der Meinung waren, dass et net kéint esou sinn, dass dat doten iwwert d'Rentekeese vum Privatsektor géing finanziéiert ginn.

Dir waart lech an der Koalition am Ufank eens fir op deen dote Wee ze goen, an et ass eréischt wéi an der Öffentlechkeet d'Diskussion entstanden ass wat fir eng Konsequenzen, dass dat hätt, dann ass op eemol zrëckgeruddert ginn!

(Interruption)

Ech hunn e gudden Verhalt, an ech kann lech wann Der wëllt, well ech hunn nach d'Procès-verbaux vum Rentendéisch doheem leien, d'Diskussionen nosiche goen.

M. Niki Bettendorf (DP).- Also Dir sidd bis elo net oft op der richteger Säit gewiescht an deene fënnel Joer, mä an deem dote Punkt loucht Der direkt op der richteger Säit!

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Ech hat am Ufank och aner Gedanken. Mä dass ass awer och elo egal.

(Interruptions diverses)

Ech mengen herno am Endeffekt ass jo och de Rentendéisch zu där Konklusion komm, déi op alle Fall mir vun Ufank u vertrueden hunn, wou mir gesot hunn, wann dat dote geschitt...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Dir huet hei d'Kéier! Elo huet Der d'Kéier!

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Neen, ech huelen do guer keng Kéier, Här Di Bartolomeo!

(Interruptions diverses)

Neen, neen! Är Verrieder hu sech am Ufank um Rentendéisch och mat anere Saache beschäftigt wéi mat deenen hei, wou Der och an Ärem Wahlprogramm...

(Interruptions diverses)

...an Dir hätt vläicht och besser gehat Dir hätt lech méi domadder beschäftigt, och schonn um Rentendéisch, a méi gehollef, dass mer net dee Misère geschaffen hätten, dee mer ons elo hei geschaffen hunn, wou et, egal wien eng Kéier an der Regierung...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Dir sidd jo e ganz Lustigen!

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Dir sidd jo net méi ze hale fir an déi nächst Regierung, Här Di Bartolomeo!

(Brouhaha général)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Oho! Ech muss lech awer soen, Dir laaft awer vill méi mat Eemere Vaseline dorëmmer wéi mir, dat kann ech lech awer soen! Awer mat ganzen Eemeren! Mat ganzen Eemeren!

(Interruptions diverses)

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här Di Bartolomeo, ech stelle fest, dass Dir net méi ze hale sidd fir an déi nächst Regierung, an ech ginn och dovunner aus, Här Di Bartolomeo, dass wann Der wahrscheinlech an der nächster Regierung da wäert sinn, da wäert Dir jo d'Eier hu fir deen dote Ressort ze iwwerhuelen vun der Sécurité sociale, an da sinn ech gespaant dorobber wéi déi Fuerderungen, déi Der an Ärem Wahlprogramm, deen ech hei viru mer leien hunn, déi net nëmmen, fir et emol gelinde auszedecken, och relativ vag gehale sinn, wéi Der déi awer wëllt herno an d'Praxis ëmsetzen.

(Brouhaha général)

Sou, zum Sujet, Här President. Et ass esou, dass mer eis mat deem ganze System hei natierlech an eng Sakgaass eramanövréiert hu wou et elo net méi esou einfach ass erauszekommen, well mer wëssen alleguer ganz genau, dass wa mer eng Measure geschaffen hunn, an och wann een hei kann erausheieren aus alle Beiträg, dass déi meescht der Meinung sinn aus alle Fraktionen, inklusiv aus där Fraktion, déi eigentlech d'Measure hei proposéiert huet, dass ee muss verschidde Modifikatiounen virhuelen, da wësse mer dach allegueren, dass wa mer eng Kéier esou ee Mechanismus geschaffen hunn, da kann een deen natierlech net méi einfach esou ofschafen.

Och mir géingen net vun haut op muer dee System do erëm ofschafen, well et ass méi einfach de Leit eppes ze gi wéi hinnen et erëm ewechzehuelen. Mä ech mengen awer et muss een de Courage hu fir ze soen, dass ee muss mëttelfristeg de System ganz iwwerdenken an e virun allem mëttelfristeg, eiser Meinung no, muss verschmëlze mat der Iwwergangsprozedur, Iwwergangsphas, déi ee muss schaffen zu engem individualiséierte Rentenurspéchssystem. An ech mengen, dass ee muss de Courage hu fir ze soen, dass déi Measure hei zumindest iergendwa muss auslafen, well se mat Sécherheet weder deem Objektiv entsprécht, deen eigentlech selwer vun den Auteurs dragesat ginn ass, a wéi gesot zweetens sozial ongerecht ass, an drëtzens eis vill Problemer bruecht huet.

Dofir menge mir op alle Fall, dass wann ee vun Ufank un déi dote Gelder benotzt hätt fir direkt op de Wee ze goe fir d'Transitionphas ze finanziéieren zum individualiséierte System, dann hätte mer méi geschafft fir d'Altersarmut ze bekämpfen wéi iwwert dee Wee hei. Well mir wëssen allegueren, dass den Iwwergank zu engem System wéi mer en haut kennen zu engem mat individualiséierte Rechter, keen einfachen ass, dass dat eng laang Iwwergangsprozedur bedéngt an dass déi och de Stat vill Geld wäert kaschten. Well deem musse mer och finanziell ënnert d'Äerm gräifen, virun allem natierlech deene Leit, déi sozial schwach dostinn. Wéi gesot déi Sue wären eiser Meinung no besser do ugewisen.

Dofir hoffe mer zumindest, dass de Courage besteet, dass mer net deenen dat elo ewechhuelen, déi et elo kritt hunn, mä zumindest iergendwann eng Kéier e Stéchdatum setzen a soen: Ab deem leeft déi Measure aus, an da gi mer iwwer an en anere System, dee méi gerecht ass an deen iwwerhaupt eis de Problem vun der Altersarmut, virun allem vun der Fraenaltersarmut, deen eis deen aus dem Wee schafft.

Dofir, Här President, ass et och fir eis esou, dass dat heiten eigentlech e gutt Beispill dofir ass, déi Proposition de loi an och déi ganz Diskussion, déi mer de Mëtteg hei haten, wéi vill Problemer mer eis

geschaffen hu mat där Measure do an a wat fir eng Sakgaass mer eis eramanövréiert hunn. Dofir si mer natierlech genausou skeptesch bei all Modifikation, déi zum System gemaach gëtt, wéi mer och am Ufank skeptesch waren zum System, mä mir mengen, dass ee soll vill méi grondsätzlech Iwwerleeungen féieren an déi Richtung, déi ech elo ugedeit hu fir d'Zukunft.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als nächsten Diskussionsriedner ass den Här Gast Gibéryen agedroen. Den Här Gibéryen huet d'Wuert.

M. Gast Gibéryen (ADR).- Merci, Här President, mäi Fraktionskolleeg Aly Jaerling huet eis Proposition de loi virgedroen, eng Proposition de loi, déi am Fong an der Linn läit vun deem wat mer an där ganzer Diskussion ëmmer ugefuert hunn, an et war och am Kader vun der Diskussion wéi d'Gesetz 2002 hei an der Chamber gestëmmt ginn ass, wou mer schonn déi Amendementer zu deenen Artikelen abruecht haten, fir dass se sollen aus dem Gesetz erausgeholl ginn.

Et ass also eng Saach wou jiddereen, dee sech ëm d'Matière bekëmmert huet, souwuel um Rentendéisch - de Kolleeg Lux huet och de Mëtteg eng Rei vun Zitater aus Avisen hei bruecht -, sech bewosst war, dass déi doten Diskussionen am Kader, wéi d'Leit et soen, vun Ongerechtegkeeten noutgedronge géifen herno erauskommen, well mer d'Gesetz an där doter Form maachen. Och d'CSV war intern sech där Situation bewosst, well jo zwee vun hire Leit an der zoustänneger Kommission deemstspriechend Amendementer erabruecht haten, déi dann awer net duerchgesat gi sinn.

Ech hu mech deemools bei deem engen Amendement an der Kommission enthalten, well ech zu deem Zeitpunkt, an dat ass, mengen ech keng Onéier, net ganz duerch den Dossier gesinn hunn, well et jo awer eng relativ komplex Matière ass. Mir hunn eis duerno befaasst domadder a mir hunn dann awer déi Amendementer als ADR selwer hei an der Chamber erabruecht, a wann ech mech gutt erënneren, ware mir dann déi Eenzeg, déi dofir gestëmmt hunn. D'Majoritéitsparteien hunn dergéint gestëmmt. Ech mengen, déi gréng Kolleegen an d'Sozialisten hu sech dann an der Chamber enthalten, obschonn an der Kommission d'Sozialiste fir den Amendement gestëmmt haten.

(Interruption)

Neen, Här Lux, Dir hutt mäi Beispill geholl, wou ech mech an der Kommission enthalten hunn. Mir hunn awer an der Chamber dofir gestëmmt a bei lech war et ebe just ëmgedrënt. Dofir wëll ech soen, jiddereen evoluéiert a senge Gedanken an en huet och sécherlech seng Ursachen.

M. Lucien Lux (LSAP).- Däerf ech lech just soen, dass mer hei, an ech schwätzen elo, wann ech dat däerf, eng Minutt fir déi Gréng mat, an der Chamber diskutéiert hunn iwwert de Projet de loi vun der Regierung an d'Proposition de loi vun der LSAP. Mir hunn natierlech gesot, mir sinn hei fir eis Proposition de loi an dofir enthalen mer eis bei engem Gesetz, wou mer net d'accord si mat de Bestëmmungen. Dat muss awer gesot sinn, fir dass et kloer ass firwat mer hei Abstention gemaach hunn.

M. Gast Gibéryen (ADR).- Et war net zum Gesetz. Et war zu deenen zwee präzisen Amendementer, wou Der lech enthalten hutt. Mä et war jo awer zu deem Zeitpunkt kloer, dass Är Proposition de loi net géif duerchgoen an dass also nëmme méi de Projet de loi vun der Regierung zur Diskussion stoung, deen dat deemools esou festgehalten hat.

Ech wollt just soen, dass jiddereen evoluéiert a senge Gedanken.

Här President, et ass de Mëtteg hei vill hin an hier geschwat ginn. Ech muss soen, dass dat awer och an engem gudden Toun gemaach ginn ass. Ech muss allerdéngs soen, dass den Här Paul-Henri Meyers als Verrieder vun der CSV am Fong erausfonnt huet, wann een en nogelauschtert huet, dass en awer e schlecht Gefill bei deesem Gesetz huet an dass en an Zuchzwang e bësse steet mat den Erklärungen, well wann een déi Argumentationen hëlt, dass een dann hei opgeet mat der Entwicklung vu ganz komplizéierte Pensionstechniken hei ze erklären, déi déi meescht Leit net esou gären oder net wëllen oder net kënnen verstoen, well se einfach komplizéiert sinn, déi awer mat dem Fong vun der Saach net direkt eppes ze dinn hunn.

Et kann ee sech ëmmer hannert eng Technik verstoppen a soen, dass ass elo esou am Gesetz an dat ass eis Iwwerleeung, dass dat eben esou richtig ass. Bon, et ass eng politesch Diskussion, wou mir soen, déi Argumentation do zielt fir ons net. Mir sinn einfach dovun iwwerzeegt, dass all Mamm misst fir all Kand datselwecht kréien an da kann ee sech natierlech net hannert Technique verstoppe goen a Vergläicher zéien, well där gëtt et ëmmer. Mir soen, dass hei ass einfach ongerecht an et kann ee sech dofir net hannert d'Pensionstechnike verstoppen.

Oder wa gesot gëtt, et ass onméiglech fir et réckwierkend ze rechnen. Also ech ka mech erënneren, Här Paul-Henri Meyers, mir hunn hei d'Accords salariaux vun der Fonction publique gestëmmt. Do hu mer et fäerdeg bruecht fir fir 15.000, 20.000 Leit réckwierkend alles nozerechnen. Do hat keen heibannen, kee vun eis alleguer e Problem, dass dat réckwierkend nogerechent ginn ass. Mä well et hei geet ëm kleng Pensionen aus dem Privatsektor, da gëtt hei vun der Onméiglechkeet geschwat fir dat réckwierkend kënnen ze rechnen.

Ech wollt einfach emol just festhalen, dass verschidde Leit bei grouse Masse keng Problemer hunn, a wou d'Revenuen och net schlecht sinn, fir réckwierkend ze rechnen, mä wann et ëm kleng Pensionen geet an ëm 5.000 Leit, dann ass et onméiglech, huet den Här Meyers virdrun hei gesot. Ech wëll dat festhalen, well dat fanne mer systematesch erëm.

Da wa mer iwwert d'Pensionen vum Privatsektor schwätzen, hu mer ëmmer Problemer, a mir fannen ëmmer Argumenter, firwat dass mer deene kleng Leit näischt kënnen oder esouguer näischt därefer ginn, mä wann et ëm déi déck Pensionen geet, déi déck Gehälter geet, dann ass kee Problem do a mir fannen ëmmer eng einfach Technik fir et ze realiséieren an och fir et, wann et muss sinn, zwee Joer réckwierkend a mat dräi Stellen hannert dem Komma ze maachen. Dass ass ni e Problem. Et ass just ëmmer bei deene kleng Leit wou mer Problemer hu fir dat ze maachen. Wann dat der CSV hir Meinung ass, dann ass dat eben hir Meinung. Mir loossen se och bei hirer Meinung. Mir sinn anerer Meinung an deem Punkt do.

En zweete Punkt ass, mir wollten als ADR um Rentendéisch eng rentepolitesch Moosnam aus der Mammerent maachen. Dass ass richtig. Mir hunn deemools gesot, kommt mir bezuelen eng Cotisation op der Fra hiren Numm an. Dat war eis Grondiddi. Mir bezuelen also am Fong Babyjoren och fir d'Hausfra an d'Pensionskeess op hiren Numm an, wat dann eng verbrieft Cotisation fir si ass, déi och kee méi kann ewechhuelen a wou se da ka spéiderhin, wa se erëm wëllt schaffen goen, oder erëm fräiwëlleg weiderfinanzéieren wëllt, och kann eng individuell Pension op Grond vun deene Cotisationen kréien. Dass war ons Grondiddi.

Dat heescht also, datt jiddereen, esouwuel déi, déi schaffen, wéi déi, déi net schaffen, vum Stat d'Babyjore bezuelt kritt hätt. Mä et war der Regierung hir Iddi fir eng familljepolitesch Moosssnam ze maachen, dofir ass se bei de Familljeministère komm, a se wëllt se dann awer elo mat der Pensiouns-berechnung op eemol vermë-schen. Domadder kënne mir net averstane sinn, well mer einfach soen, et ass eng familljepolitesch Moosssnam an esou wéi och all Fra fir d'Kand datselwecht Kannergeld kritt, misst se dann och als famillje-politesch Moosssnam fir all Kand deeselwechte Forfait d'éducation kréien. Dat ass einfach eis Meenung.

Et sinn der heibannen, déi hunn eng aner Meenung. Dat ass nun ebe gutt an der Politik, datt mer verschidde Meenungen hunn. Mä ech wollt prinzipiell nach eng Kéier festhale wat eis Opfaassung zu deem Dossier war, well mer am Fong dofir och net mat de sozialis-tesche Kolleegen hirer Proposi-tioun averstane waren, deen der Fra, déi schaffe gaangen ass, d'Babyjoren, wéi dat elo ass, géif bezuelen, mä déi complémentaire dozou da géif all Fra och nach de Forfait d'éducation ginn an do géi-fen eiser Meenung no...

(Interruption)

Här Lux, ech hunn eis Iddi erkläert, datt mir géifen der Fra, déi doheem wier, och d'Babyjore cotiséieren. Dat ass eis Iddi, well mer gesot hunn, dass d'Fra, déi berufstäteg ass ausserhalb an déi berufstäteg ass doheem, dann ass eng wéi déi aner gläichgestallt. De Stat bezilt jidderenger d'Babyjoren an d'Pen-siounskeess. Dat war am Fong fir eis d'Gläichstellung, wéi mir se wollte maachen.

(Interruption)

Een Abléck, ech erklären lech dat ganz gären, Här Meyers, well ech gesinn, ech sinn hei op néng Mi-nutten, a vu datt bei mir mat de Mi-nutten ëmmer genau gefuer gëtt heibannen, maachen ech mer fäerdeg.

Virgëschter hunn ech nach gesot kritt vum Här Bettendorf, ech hätt nach 16 Sekonnen. Elo hunn ech nach 1 Minutt a 15 Sekonnen. Mir konnte mat de sozialistesche Kol-leegen...

■ M. le Président.- Dir kritt déi net ugerecht!

■ M. Gast Gibéryen (ADR).- Also ech kréie se net ugerecht. Selbstverständlech kënnt Dir dann Är Fro stellen, Här Meyers.

■ M. Paul-Henri Meyers (CSV).- Ech wollt dem Här Gibé-ryen d'Fro stellen, wann e seet, d'Regierung hätt all Frae solle Ba-byjoren abezuelen. Dir wësst ganz genau, datt een zéng effektiv ver-séchert Jore muss hu fir eng Pen-sioun ze kréien. Dann hätt een also no deene Babyjoren, déi abezuelt ginn, weinstens véier Kanner mis-sen hu fir eppes erauszekréien. Wéi hätt Der dann dee Problem ge-léist, ouni dass d'Leit op zéng Joer komm wieren, well et gi jo awer ganz vill Fraen, déi an der Ver-gaangeneheet net geschafft hunn an net op déi zéng Joer kommen? Déi hätten also dee Moment zwee, véier, aacht Babyjoren do stoe ge-hat. Déi hätten also näischt bruecht. Wéi eng Léisung hätt Dir do proposéiert?

■ M. Gast Gibéryen (ADR).- Här President, ech si frou, datt den Här Paul-Henri Meyers dat hei seet, well och dorunner hate mir deemools geduecht. An an der Proposition, déi mer um Ren-tendësch schréfflech eraginn ha-ten, hate mer och dorobber eng Antwort ginn. Mir haten doranner geschriwwen, datt déi Babyjoren, déi een op d'Pensiounskeess abe-zuelt kritt, datt dat eng Grondlag soll sinn, wou d'Fra, déi doheem ass, sech ka spéiderhin eng Pen-sioun drop opbauen, zum Beispill

andem datt se schaffe geet. A mir hunn dra geschriwwen, wann awer eng Fra net géif schaffe goen a si hätt nëmmen déi Babyjoren do stoen, datt déi an alle Fäll géifen ausbezuelt ginn, och wa se net op déi zéng Joer kënnt. Dat stoung an eiser...

(Interruptions)

■ M. Paul-Henri Meyers (CSV).- D'Cotisationsen hätt Dir zréckbezuelt.

■ M. Gast Gibéryen (ADR).- Neen, mir hätten et ausbezuelt an et stoung och dran an eiser Propo-sitioun. De Kolleeg Lux huet elo hei gefrot, a wat fir enger Héicht, datt se géifen ausbezuelt ginn. D'Héicht war genauou gerecht, datt pro Kand géifen déi 3.000 Frang herno supplementar an der Pensioun erausgoen. Also, et war genau datselwecht. Et war dat als Lounniveau agesat, datt genau déi 3.000 Frang, déi et deemools wa-ren, an der Pensioun géifen eraus-kommen. A mir hu gesot, wann eng Persoun dann déi abezuelt huet a si kënnt net op zéng Joer, da gëtt se awer an alle Fäll ausbezuelt, sou datt d'Fra ëmmer an alle Fäll hir 3.000 Frang iwwert d'Pensiouns-keess ausbezuelt kritt, och wa se keng zéng Joer hat.

Mir haten also schonn un déi dote Saachen alleguer geduecht an eiser Proposition. Mir hunn eis et net einfach gemaach, an ech sinn iwwerzeegt, datt mer spéiderhin eng Kéier dorobber kommen. Mir hunn och geschriwwen gehat an där Proposition, datt de Stat net bräicht réckwierkend de Fraen déi Cotisation alleguer ze bezuelen, well dat war och deemools chif-fréiert ginn, dat wier jo eng enorm Zomm, déi de Stat dann hätt mis-sen eemoleg an d'Pensiounskee-sen abezuelen, sou datt mer gesot hunn, si gi fiktiv ageschriwwen, an eréischt deen Abléck, wou d'Fra dervu profitéiert, bezilt de Stat dann där Fra hir Cotisation eran, fir datt de Statsbudget net misst supplementar kuerzfristeg be-laascht ginn.

Also, all déi Propositionen do hate mir scho ganz gutt mat iwwer-luecht. Ech hu leider bedauert, datt mer net konnten op dee Wee goen. D'Regierung ass op en anere Wee gaangen an haut huet se nun emol eben déi Problemer, déi si sech selwer gesicht huet. Mir stinn eis kontradiktouresch do géigeniwwer, dat ass esou. Dir fannt, datt d'Ge-setz, esou wéi et ass, richtig ass.

D'Madame Familljeminister huet, mengen ech, elo nach viru kuer-zem hei op deser Plaz gesot, si géif mengen, et wär dat gerecht Ge-setz, wat se géif kennen. Bon, mir sinn der Meenung, dass et dat on-gerechtt Gesetz ass, wat mer ken-nen. An nach Kolleegen heibanne soen, et wär dat ongerechtt Ge-setz, wat mer kennen. Dat ass nun ebe mol esou an der politescher Auseenansetzung. Mir kämpfe viru fir dat Gesetz eben esou geän-nert ze kréien, wéi mir et fir richtig géife fannen. Dat heescht, datt all Mamm, ob se schafft oder net schafft, pro Kand 3.000 Frang voll als Mammerent kritt.

■ M. le Président.- D'Wuert huet elo d'Madame Familljeminis-tesch Marie-Josée Jacobs.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hä-ren, mir hunn elo vill Spezialisten hei héieren iwwer Renten an iwwer Aarmut. Ech weess net, wa mer all déi Iddien, déi elo de Mëtten hei op den Dësch géinge kommen oder komm sinn, géife beienee leeën, wat dobäi géing erauskommen. Dat ass déi éischt wichteg Fro an déi zweet ass, ob dann nach jid-dereen och nach mat deem anere kënnt d'accord sinn, well ech muss soen, dat ass jo alles ganz interes-sant fir esou akademesch ze lauschteren, mä an der Praxis gesäit dat jo meeschtens e bëssel-

chen aneschtens aus, wann ee bis d'Resultater gesäit.

Ech muss soen, hei geet et net drëm fir Recht ze hunn an et geet och net drëm fir dëst oder dat, well wann ech géing mengen all Geset-zer, déi mer géinge maachen, wä-re richtig, da géinge mer net weins-tens eng Kéier am Joer an den RMG ännere goen. Dat hei ass keng Fro vu Rechthaberei a wou deen ee sech wëllt mat aller Gewalt duerchsetzen an deen anere sech mat aller Gewalt wëllt duerchset-zen.

Hei ass et initial drëm gaangen, fir mol eng Kéier deenen Elteren, déi bis haut näischt kritt hu fir d'Er-zéiung vun hire Kanner, eng Uner-kennung ze ginn. Well, fir ze soe mat 3.000 Frang géing een engem Mënsch eng Rent ginn, datt ass haut jo awer och indigne, wann een dat géing soen. Et geet ëm eng Unerkennung fir déi Aarbecht, déi gemaach gouf a vun där déi do Leit net profitéiert hunn. An ech wëll soen, et ass jo eigentlech er-freelech, wann ech gesinn, datt mat Ausnahm vun deene Gréngen, déi konsequent vun Ufank un do dergéint waren, si si jo haut nach dergéint...

(Interruptions)

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Neen, neen! Entschël-legt, Madame Minister, wann Dir er-laabt...

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Jo?

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Mir sinn net géint d'Unerkennung vun där Hausaar-becht oder respektiv vun de Famili-je mat Kanner. Déi Gréng si just der Meenung, datt déi Measure, déi Dir hei - an dat hunn ech lech virdu-n explizéiert - geholl hutt, iwwer-haapt net dat Zil erreecht, wat Dir selwer virgitt wat et erreecht, an datt et total sozial ongerecht ass.

Kommt, mir schwätze vun deene Saachen, ëm déi et wierklech geet, a lenkt net ëmmer of bei deem Su-jet, well dat ass nämlech Är Spe-zialitéit.

(Hilarité)

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Iw-erhaapt net. Also, wann dat meng Spezialitéit wier, dann hätt ech mech net esou hei behaapt wéi Dir mam Här Bettendorf, datt Dir sé-cher wësst, wat alles do an deene Procès-verbalé géing drastoen, an da kritt Dir gesot...

(Interruption)

Ma sécher war ech do derbäi.

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Net ëmmer derbäi.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Net ëmmer derbäi, dat ass méiglech. Mä den Här Lux huet lech séier ge-sot, dass dat net esou wier, an dat ass keen Thema.

(Interruptions)

Well Dir him selwer Recht ginn hutt. Also, Dir musst awer net mengen, wann Dir méi haart jäizt, datt Dir dofir méi Recht hätt. Et ass net deen, deen am haartste jäizt, deen ëmmer Recht huet.

(Interruptions diverses)

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Dir behaapt hei, Dir hätt Recht mat Ärem Gebrëll.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Neen, iwwerhaapt net!

Ech gesinn, datt all Mënsch elo op eemol dat eng gutt Iddi fënnt, an ech kann dat nëmme begrëissen. Ech fannen nëmmen, datt dat wierklech gutt ass, datt op eemol, nodeems datt jiddferen dergéint war, op eemol bal jiddereen derfir ass.

Da muss ee kucken, wann elo ge-sot gëtt, deen ee seet déi Proposi-tion de loi, déi haut do wier, déi géing nei Ongerechtegkeete scha-fen - dat ass duergestallt gi vum Paul-Henri Meyers, ass duerge-stallt gi vum Här Lucien Lux, ech mengen och vum Här Bausch -, da muss ee mol dovun ausgoen, datt dat also net déi richtig ass.

Da gëtt gesot déi Proposition de loi, déi vun de Sozialisten dépo-séiert ginn ass, déi wär och net ge-recht. An da komme mer op Be-rechnungen, wa mer Babyjoren abezuelt hätten a wann d'Leit dann awer keng Rent kritt hätten, dann hätte mer hinnen d'Suen erëmginn, datt se awer weinstens 3.000 Frang kritt hätten. Also, dat alles héiert sech jo terribel schéin a gutt un, an ech si gespaant drop, vu datt an all Wahlprogramm, souwäit wéi ech se bis elo gesinn hunn, drasteet, datt de Forfait d'éduca-tion, wann do eppes misst dra geännert ginn, datt een dat da soll maachen an datt een dat da soll kucken.

Et muss ee selbstverständlech wëssen, wann een et ännert, wéi een et ännert a wien et och be-zuelt. Hei ass gesot ginn, dat där-f net iwwert d'Regimer goen, well dat wier falsch. Éischstens ass eng Fro bei de Regimer déi vun de Co-tisationsen, wéi zu Recht gesot ginn ass - do ass jo en Drëttel, dee vum Stat abezuelt gëtt.

Déi aner awer, mengen ech, wich-tig Komponent ass och, wa mer keng Kanner hunn, déi d'Renten ofsécheren, da muss een och sech d'Fro stellen, ob dat net och der Méi wäert ass fir dat unzeerken-nen. Dat kann engem och...

(Interruption)

A firwat dann net? Wann ee keng Kanner méi huet, déi Renten herno hëllefen...

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Dat ass net de Problem, Madame Minister. Déi Measure hei incitéiert jo awer net d'Leit dozou fir méi Kanner ze kréien.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Dat ass jo net de Punkt.

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Ma jo, wat ass dann de Punkt? Wann Dir awer Kanner braucht fir d'Rent...

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Ent-weder gesäit een och vläicht eng Kéier an, Här Bausch, datt wa keng Kanner méi do sinn, da bräichte mir herno och keng Rente méi ze bezuelen. Dat muss een net age-sinn. Ech verstinn, datt Dir dat net agesitt.

(Interruption)

Mä well Dir dat esou hei behaapt.

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Neen, ech hu just gesot, déi Measure hei dréit net dozou bäi, datt méi Kanner op d'Welt komme wéi...

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Mä datt ass jo net d'Zil. Also, ech den-ken awer, wann een engem Mënsch mat 60 Joer eppes gëtt, datt een do net nach domat d'Zil verfolgegt Kanner ze kréien.

(Hilarité)

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Wéi dann? Mat 60 Joer kritt een tatsächlech keng Kanner méi. D'Kanner kommen éischter op d'Welt.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Ma justement. Justement!

(Interruptions diverses)

Jo, biologesch gesi kann ee jo villes maachen, mä ech mengen awer net, datt wa mer géingen dat doten aféieren, da géinge méi Kan-ner op d'Welt kommen. Also, fir esou naiv musst Dir eis awer net halen.

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Dir hutt selwer argumen-téiert, dat wär wichteg, well soss géinge keng Kanner méi komme fir d'Renten ofzesécheren.

(Interruptions diverses)

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Esou hunn ech iwwerhaapt net ar-gumentéiert. Mä, et ass awer wierklech och net...

(Interruption)

■ M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Schwätzt emol zum The-ma, wann ech gelift.

(Interruptions)

Jo, dat ass net zum Thema ge-schwat. Et deet mer Leed.

■ Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse*.- Al-so, ech ka mech wierklech nëmme wonnere, wat hei awer all Mënsch ongestrooft där-f dräi Méint virun de Wahle soen. Also, dat ass awer wierklech aussergewéinlech. Dat doten hunn ech awer nach net er-lieft hei.

Ech wëll just soen, an dat ass och des Öfteren de Mëtteg ewell hei gesot ginn, datt, wa mer déi Propo-sition de loi vun dem Här Jaerling géingen unhuelen, een da géing bei enger Frau, déi zwee Kanner kritt huet an déi de Forfait d'éduca-tion géing kréien, elo 6.516 Frang erauskréien. Wann Der awer dat bei dem Complément pension mi-nimum huet, dann huet déi Fra de Moment 252 Euro, dat heescht och vun zwee Kanner, dat sinn 10.189 Frang. Da muss ee wëssen, ob ee bei déi 10.189 Frang der nach eng Kéier 6.515 derbäigëtt oder net.

Ech ka verstoen, datt all déi Leit, déi gären déi Sue gehat hätten, do-riwwer traureg sinn, well si se net kritt hunn, well mer dat vläicht och net gutt genuch erkläert hunn. Dat ginn ech alles gären zou. Mä et muss een net soen, datt et onge-recht ass.

Ech géif virun allem op eppes aneschtens wëllen hiweisen. Wann hei ëmmer gesot gëtt iwwert déi kleng Renten an iwwert déi Leit, déi schlecht dru sinn, vu datt ech bal ëmmer op deem Rentendësch derbäi war, weess ech, datt dat fir vill Leit ganz séier hanner ver-schlossenen Diere keng grouss Diskussioun méi war, déi kleng Renten, an datt déi an d'Luucht gaange sinn eng Kéier doriwwer, datt d'Pensions personelles mini-mal eropgesat goufen an och déi dérivéiert Renten eropgesat gi sinn.

Deen zweeten oder drëtte Punkt wann Der wëllt, dat ass, datt de Re-venu minimum, dat heescht den RMG, op 30% immuniséiert gouf. Wéi gesot, et ass eigentlech net meng Aart a Weis fir hei esou bël-leg ze polemiséieren, also dat ass normalerweis net dat, wat ech maachen an et ass och net dat, wat ech schrecklech gutt kann - dat kënnen anerer besser wéi ech -, mä ech wëll eigentlech jidderen-gem soen, dass wann der Leit be-géint, déi wierklech schlecht dru sinn, dann hätt Der besser Dir géingt se froen: Hutt der Ären zousätzleche Complément ugefrot, fir datt Der op de Minimum oder wierklech awer op déi 30% vun dem RMG kommt?

Dat géing ville Leit méi hëllefen, wéi wa se déi 3.000 Frang géingen

dobäikréien; wann dat esou ass wéi gesot gëtt. An dofir mengen ech, wier et wierklech wichteg, datt een d'Leit dorobber géing opmierksam maachen. Well et ass dat, wat deene Leit op deem Rentendéisch méi gehollef huet, wéi déi 3.000 Frang géingen hëllefen, déi och net an deem Sënn gemengt waren.

Nach eng Kéier géing ech zum Ofschloss soen, vu datt all d'Parteien e Saz - deen ee méi e grouse Saz, deen anere méi e komplizéierten, deen ee méi en ausféierlechen, deen een e manner ausféierlechen - an hirem Wahlprogramm dran hunn, sinn ech gespaant ze gesi wat no den nächste Wale kënnst a wéi wäit dann där enger oder där anerer Proposition hei Rechnung gedroe gëtt.

M. le Président. - Dee Punkt wier domadder ofgeschloss an da komme mer elo zur Proposition de loi relative à la protection des actionnaires minoritaires et à l'obligation de lancer une offre publique d'acquisition. Ageschriwwen sinn: déi Häre Santer, Graas an Henckes. D'Wuert huet den Auteur vun der Proposition de loi, den honorebelen Här Ben Fayot.

6.5013 - Proposition de loi relative à la protection des actionnaires minoritaires et à l'obligation de lancer une offre publique d'acquisition

Présentation

M. Ben Fayot (LSAP), auteur. - Här President, souguer wann een eng ganz liberal Astellung zum Fonctionnement vun enger Finanzplaz huet, huet d'Politik ganz bestëmmt eng Verantwortung, net nëmme fir den Ausbau vun där Finanzplaz, mä och fir d'Gouvernance dovunner. Dozou gehéiere Regulatiounen, déi Transparenz a Sécherheet schafen, an zwar fir jiddereen, fir de Spuerer, wéi fir d'Gesellschaften, déi Sue sichen.

D'Politik huet och d'Verantwortung, dass déi Regulatiounen observéiert a respektéiert ginn a si huet d'Verantwortung, dass jidderee gläich virum Gesetz ass an des Gläichheet muss effektiv sinn. Et dierf net sinn, dass ee jorelaang virun de Gerichter kloer muss, fir vun där Gläichheet kënnen ze profitéieren. An et kann och net sinn, dass déi, déi eng dominant wirtschaftlech a finanziell Positioun hunn, sech Saachen op der Finanzplaz erlabe kënnen, déi op Käschte vun anere manner Kapitalkräfte ginn.

De Schutz vum Spuerer an d'Gläichheet vun de Spuerer sinn an enger Zäit vu Globaliséierung am internationale Kapitalfloss méi wichteg wéi jee. Eng Finanzplaz, déi in- an auslännescht Kapital unzée wellt muss dat Kapital géint Praktike schützen, déi et entwärte kënnen. An deene meeschte Länner ronderëm Lëtzebuerg gëtt et eng Gesetzgebung, déi doranner besteet d'Aktionäre bei Offres publiques d'acquisition ze beschützen, Regeln dobäi opzestellen an d'Gläichheet ofzesécheren. Zu Lëtzebuerg ass d'Fro: Gëtt et do e Schutz vun de klengen Aktionären oder net?

Dorobber huet d'Regierung schonn an den Äntwerten op verschidde parlamentaresch Froe geäntwert. Et gëtt wuel e Règlement d'ordre intérieur vun der Bourse - well ech hei rappeléieren -, deen op d'Direktiv vum 5. März 1979 opgebaut ass an deen entre autres bestëmmt, dass deen dee wellt zur Cote officielle zougelooss ginn, eng Deklaratioun muss hanterleeën an doranner hält en den Engagement: „d'assurer un traitement égal des actionnaires qui se trouvent dans des conditions identiques.“ An da gëtt et och nach e Code de conduite vun 1977, deen

op enger Recommandatioun vun der Kommissioun vum 25. Juli 1977 baséiert - dese Code de conduite ass onmissverständlech, déi drëtt Empfehlung schwätzt vun der Gläichheet vun den Aktionären.

Et ass do an der Haltung vun der Regierung, muss ech soen, op Grund vun deene parlamentaresche Froen, déi vu mir an och vum Här Mosar gestallt gi sinn, eng gewëssen Evolutioun feststellen. An enger Äntwert op eng parlamentaresch Ufro mengersäits vum 24. Juli 2003 huet den Här Frieden geschriwwen: „Le Gouvernement tient à souligner en premier lieu, comme il a fait précédemment, que même en l'absence d'une législation spécifique sur les OPA, le droit luxembourgeois connaît des principes généraux de droit qui tout en préservant le caractère libéral du droit des sociétés luxembourgeois n'en protège pas moins les actionnaires minoritaires.“

An enger anerer Äntwert op eng ähnlech Fro vum 8. Februar 2002, also ee Joer virdrun, do haten den Här Juncker an den Här Frieden zesummen dat manner kloer gesot. Do stoung: „Le droit des sociétés luxembourgeois ne prévoit pas de dispositions particulières concernant les actionnaires minoritaires“, an dat ass och doranner erkläert ginn an engem ganz liberale Sënn vun deem Gesellschaftsrecht.

Elo gesäit een awer och, dass d'Autoritéit, déi d'Finanzplaz kontrolléiert, des Recommandatioun vun 1979 iwwert d'OPAen als net zwéngend ugesäit. D'CSSF mécht wuel e Fanger, se gëtt en Avis, mä si huet, wéi se selwer seet, kee Pouvoir d'injonction, a si ass der Meinung, dass se selwer keng Recommandatiounen erloosse kann, soulaang et keng Base légale, also kee Gesetz, dofir gëtt; an esou e Gesetz gëtt et eben zu Lëtzebuerg net.

Aus deenen Iwwerleeungen eraus hunn ech dann déi Proposition de loi virgeluecht, déi elo schonn eng Partie Zäit um Dësch vum Haus läit. Déi Proposition de loi war eben eng Proposition de loi „relative à la protection des actionnaires minoritaires et à l'obligation de lancer une offre publique d'acquisition“.

Ech ginn net op d'Detailer vun där Proposition de loi an, déi doranner besteet d'Gesetz vun 1992 iwwert d'Bourse ze änneren an doranner Obligatiounen fir d'Protektioun vun den Actionnaires minoritaires anzeféieren, mat all deenen Elementer, déi eben dozou wichteg sinn.

Ech wëll och drun erënneren, dass d'Regierung am Januar 2003 en Avis dorobber ginn huet. An där Prise de position ass gesot ginn, dass d'Regierung et géif opportun fannen, fir an deser Matière ze léigféieren, dass sech déi Législatioun allerdéngs net soll nëmme limitéieren op déi Gesellschaften, déi en Appel public un d'Spuerer maachen, mä dass et also en allgemengen Text soll ginn.

Deen Text, seet d'Regierung och nach, géif sech inspiréieren un deenen Aarbechten, déi um europäesche Plang an där Matière géife gemaach ginn. An et ass jo dann och bekannt, dass um europäesche Plang d'Aarbechte laang gedauert hunn. Ech wëll drun erënneren, dass en éischte Virschlag vun der Kommissioun vun 1989 iwwert d'OPAen, also iwwert d'Offres publiques d'acquisition, de 4. Juli 2001 vum Europaparlament ofgelehnt ginn ass, dass dorobberhin d'Kommissioun am Oktober 2002 eng nei Proposition virgeluecht huet, dass déi Proposition am Dezember vum Joer 2003 vum Europaparlament gestëmmt ginn ass an dass och de Conseil den 22. Dezember 2003 déi Proposition ugeholl huet.

A wann ee kuckt wat de Conseil den 22. Dezember gesot huet, wann ech dat kann aus dem Compte rendu vun där Réunioun vum Conseil zitéieren, da gëtt do

gesot: „Le conseil a décidé que cette directive se limiterait à fournir un cadre de principe commun et à énoncer un certain nombre d'exigences générales, que les États membres devront respecter par le biais de modalités d'application précises“, dat ass also de Stand vun der Affär.

Ech menge mir sinn eis eens, dass et wichteg ass, dass wa mer eng Législatioun maachen - an d'Regierung schéngt jo op de Wee wëllen ze goe vun esou enger Législatioun -, dass se en accord mat där europäescher Direktiv ass. Dofir wollt ech menger Hoffnung ausdrécken, dass mer an deser Matière, déi eng wichteg Matière ass fir d'Spuerer an och fir de Kapitalmaart zu Lëtzebuerg, virukommen an et wier natierlech interessant vum Här Minister ze héieren, wéi wäit dass mer doranner sinn.

Dat hei ass e bëssen eng „never-ending story“, wëll ech soen, déi 2000 ugefaangen huet ënnert deene Konditiounen, déi jo bekannt sinn am Zesummenhang och mat der Affär vun den Actionnaires minoritaires bei RTL. Ech hoffen, dass mer, elo emol ofgesi vun deem Fall do, dee jo och nach virun de Gerichter unhängeg ass, eng allgemeng Législatioun kréien, déi, wéi gesot, d'Gouvernance vun der Finanzplaz verbessert.

Ech soen lech merci.

M. le Président. - Als éischten Diskussionsriedner ass den Här Patrick Santer agedroen. Den Här Santer huet d'Wuert.

Discussion

M. Patrick Santer (CSV). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den Här Fayot huet d'Fro gestallt: Gëtt et e Schutz vum klengen Aktionär am Lëtzeburger Recht? D'Gesellschaftsrecht an d'Gesetz vum 10. August 1915 gi schonn de Minoritäre an interne Liewe vun der Gesellschaft e puer Äntwerten. De Schutz, deen den Här Fayot awer hei ugeschwat huet, ass awer ee vun enger anerer Natur. D'Proposition de loi vum Här...

Une voix. - Vun enger anerer Qualitéit.

Une voix. - Vun enger anerer Qualitéit.

M. Patrick Santer (CSV). - Vun enger anerer Natur. Et huet een d'Natur Volet interne an et huet een d'Natur vun der Protection des minoritaires par rapport vun Tiersen. Dat huet näischt mat Qualitéit ze dinn, dat huet eppes mat Natur ze dinn.

Une voix. - Et huet och eppes mat Qualitéit ze dinn.

M. Patrick Santer (CSV). - Genau. D'Proposition de loi vum Här Fayot reglementéiert d'Gläichberechtigung vun den Aktionäre vun enger op enger Bourse cotéierter Lëtzeburger Gesellschaft am Fall vu sou genannten Offres publiques d'achat oder versicht des Gläichberechtigung ze reglementéieren. An anere Wieder, der Proposition de loi no, wann eng Persoun Aktie vun enger Lëtzeburger cotéierter Gesellschaft keeft, déi et hir erlaben d'Kontroll iwwert des Gesellschaft ze kréien, da mussen d'Minoritäre d'Méiglechkeet kréien hir Aktien och de Majoritäre oder deem neie majoritären Aktionär kënnen ze verkaufen, zu deeneselwechte Bedingungen ënnert deenen d'Participation de contrôle iwwergaangen ass.

D'Minoritéit kréien also de Choix fir entweder an der Gesellschaft ze bleiwen oder, wa se net wëlle mat deem neie majoritären Aktionär an der Gesellschaft sinn, dann deem neie majoritären Aktionär hir Aktien ze verkaufen. Sou géif dann eng Gläichberechtigung téschent de

Minoritäre an dem fréiere Majoritaire hiergestallt. An d'Minoritéit ginn och geschützt par rapport zum neie Majoritaire, dee vläicht net direkt interesséiert ass, fir hir Participation minoritaire ze kafen, wann en d'Kontroll vun der Gesellschaft kritt.

Dës Proposition de loi begrënt op de Fait, dass zu Lëtzebuerg zwar d'Gläichberechtigung vun den Aktionären als Principe général de droit unerkannt gëtt, mä dass et hei am Land, a contrairement zu eisen Nopeschlänner, keng Reglementatioun vun OPAe gëtt. Eng spezifesch Reglementatioun vun den OPAen am Land ass e luewenswäert Zil, mä en Zil, dat d'Proposition de loi vum Här Fayot net wäert erreechen. D'Proposition de loi inspiréiert sech un der belscher Reglementatioun vun den OPAen. Den Här Fayot hält och vläicht kënnen déi franséisch Reglementatioun iwwerhuelen, mä ech ginn zou, dass gesellschaftsrechtlech d'Lëtzeburger Gesetzgebung ëmmer eng méi grouss Zuneigung zu de belschen Noperen hat.

Mä d'Proposition de loi ass a mengem Aen net verfassungskonform a wäert enger Opposition formelle vum Statsrot net entkommen. D'Proposition de loi gesäit en effet e Kader vir fir OPAen ze reglementéieren, woubäi den Detail vun der Reglementatioun per Règlement grand-ducal iwwerlooss gëtt. D'Proposition de loi schaaft also eng Base légale, wou déi eigentlech Reglementatioun iwwer Règlement grand-ducal geholl gëtt. Dat wier mam Artikel 36 vun der Verfassung net an Aklang ze bréngen, well an der Proposition de loi zum Beispill näischt steet iwwert d'Bedingungen ënnert deenen eng OPA stattzefannen huet, oder vun de Bedingungen, déi de Keefer, deen d'Kontroll vun der Gesellschaft kritt, vis-à-vis vun de Minoritéit muss anhalen.

D'Substanz wäert also iwwer Règlement grand-ducal geholl ginn, an ech sinn der Meinung, dass des Bedingungen am Gesetz stoe mussen. D'Technicitéit vun deser Matière ass hei keen Argument fir iwwer e Règlement grand-ducal ze fueren, well och an anere Matière, déi d'Finanzplaz concernéieren oder d'Bourse am méi Spezifischen an déi och gradso technesch sinn, goufe per Gesetz geregelt.

Uni elo wëllen an den Detail vun der Proposition de loi anzegoen, kann een där awer entgéinthalen, dass se wéinstens op zwee Punkten net all Situatioun erfaasst. Éischstens ëmfaasst d'Proposition de loi nëmmen OPAen op cotéiert Gesellschaften. Dat geet - an d'Regierung huet an hirer Stellungnahme dat och gesot - net duer. Do misst een och aner Gesellschaften mat abezéien, zum Beispill Gesellschaften, déi op engem Marché réglementé agéieren. All Gesellschaft fir d'Appels publics à l'épargne misst hei mat abegraff sinn.

Zweetens gesäit d'Proposition de loi nëmmen d'Méiglechkeet vir, fir dass am Fall vun engem Changement de contrôle d'Minoritäre hir Aktie verkafe kënnen zu deeneselwechte Bedingungen, wéi déi ënnert deenen déi fréier Majoritéit verkaaft hunn. Am technesche Jargon heescht dat en „reverse squeeze out“. Mä et feelt awer den „squeeze out“, dat heescht d'Regelung wouno de Keefer vun enger majoritärer Partizipatioun och de Minoritéit kann imposéieren, hir Participation minoritaire ze verkaufen, dass heescht och wann d'Minoritéit wëllen an der Gesellschaft bleiwen, dass se do erausgepresst ginn aus der Gesellschaft, well de Majoritaire et wëllt. Dësen zweeten Aspekt feelt an der Proposition de loi. Dësen zweeten Aspekt muss awer geregelt ginn.

Dat sinn nëmmen e puer Remarquen, déi d'Proposition de loi vum Här Fayot mer inspiréiert huet. Dass mer des Proposition de loi net

kéinte stëmmen, heescht awer nach laang net, dass mer all Reglementatioun vun OPAen an de Respekt vum Gläichheitsprinzip vun den Aktionären an de Schutz vun de Minoritéit vun eis weisen. D'Quell, déi eis zukünfteg Législatioun an deem Beräich muss inspiréieren, an dat huet den Här Fayot och richtig gesot, läit um europäeschen Niveau.

Am Juli 2001 ass eng Proposition de directive no zwielef laangen, haarde Joren Négociatioun vum Europaparlament mat Stëmme-gläichheet, wat zimlech unique ass, verworfen ginn. D'Fro vun der Gläichberechtigung war hei net den Ausléiser vun der Positioun am Europaparlament, vill méi waren et méi technesch Detailer wéi d'Existenz vun Aktien à vote multiple, déi et souwisou hei zu Lëtzebuerg net gëtt, mä déi et erlabe Gesellschaften a skandinavesche Länner, déi op enger Bourse cotéiert sinn, an enger familiärer Hand ze halen, och wann een e d'Kapital net huet, dass een awer d'Majoritéit vun de Stëmmen huet.

D'Europäesch Kommissioun huet de 25. März 2003 eng nei Proposition de directive agereecht, an déi Proposition de directive dréit den Observatiounen vum Europaparlament Rechnung. Eis Législatioun muss sech vun deser Proposition de directive inspiréieren wat de Schutz vu minoritären Aktionären ugeet, och wann dës nach eng Proposition de directive ass. Mä well d'Froen, déi eis interesséieren, hei net - hoffen ech - wäerten nach eng Kéier kritiséiert ginn, brauche mer net ofzewaarde bis déi laangwiereg Prozedur um europäeschen Niveau eriwwe ass fir eng diesbezüglich Gesetzgebung ze kréien. Dat hate mer scho bei der Direktiv, déi éischt Direktiv iwwert d'OPCen 1984 gemaach, an dat kënnen mer och elo nach maachen.

Schlussfolgernd géing ech nach eng Kéier soen, dass d'CSV-Fraktioun des Proposition de loi net wäert ënnerstëtzen...

Une voix. - Oh!

M. Patrick Santer (CSV). - ...awer ganz hannert enger spezifischer Reglementatioun vun den OPAen an dem Schutz vun de minoritären Aktionäre steet.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix. - Oh! Très bien.

M. le Président. - Als nächste Riedner ass den Här Gusty Graas agedroen. Den Här Graas huet d'Wuert.

M. Gusty Graas (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de leschten 21. Oktober hate mer jo schonn iwwert déi Thematik hei eng Heure de questions. D'Fro, déi ze stellen ass, ob et Zoufall ass oder net, mä datt ebe grad just geschäit och an där Affär RTL Group nees e Jugement gesprach ginn ass, wéi een haut jo konnt an der Zeitung liesen, dee jo net en faveur och vun deene klengen Aktionären ausgefall ass. Et ass iwwerens - ech beruffe mech elo op deen Zeitungsartikel - schonn dee sechste juristeschen Échec an där ganzer Saach gewiescht.

Spéitstens wéi jo Bertelsmann bei RTL Group 30% weider Kapital krut, duerch d'Acquisitioun vun dem Undeel vum Groupe Bruxelles Lambert, ass jo d'Diskussioun iwwert d'Protektioun vun den Actionnaires minoritaires erëm richtig hei lancéiert ginn. Ech wëll awer och drop hiweisen, datt schonn 1994 bei där deemoleger Regierung ugeklappt gi war vun RTL-Aktionären, fir ebe wéi gesot Moossnamen am Intérêt vun deene klengen Aktionären ze treffen.

Bei eis gi jo och u sech ëmmer méi öffentlech Appeller gemaach, fir datt d'Leit sollen d'Geld a Gesellschaft placéieren, dat heescht, datt d'Zuel vun deene klengen Ak-